



ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА НАВЧАННЯ

УДК 378.147:004.9:81'243

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15249309>

Застосування інноваційних освітніх технологій для розвитку професійної мовної компетентності здобувачів вищої освіти

Діденко Наталія Миколаївна,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов, обліково-статистичний факультет, Національна академія обліку, статистики та аудиту, м. Київ, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-5337-643X>

Горюнова Марина Миколаївна,

кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов, обліково-статистичний факультет, Національна академія обліку, статистики та аудиту, м. Київ, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-8986-9225>

Погоріла Світлана Григорівна,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри філології, педагогіки і методики викладання, соціально-гуманітарний факультет, Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-9202-0994>

Прийнято: 02.04.2025 | Опубліковано: 19.04.2025

***Анотація.** Активний розвиток цифрових технологій та трансформація сучасного освітнього простору істотно вплинули на підходи до формування*



професійної мовної компетентності в здобувачів вищої освіти. У контексті глобальної інтеграції та інтенсифікації професійної комунікації здатність ефективно використовувати мову в професійному середовищі стає однією з найважливіших навичок майбутнього фахівця. Актуальність дослідження визначається необхідністю пошуку педагогічних інструментів, які не лише підтримують вивчення мови, але й забезпечують її інтеграцію з професійними завданнями та контекстами. Інноваційні освітні технології відкривають значні можливості для індивідуалізації освітнього процесу, активізації пізнавальної діяльності, формування стійких комунікативних навичок, необхідних для успішного професійного функціонування. **Мета статті** – проаналізувати можливості застосування інноваційних освітніх технологій для розвитку професійної мовленнєвої компетентності здобувачів вищої освіти та окреслити педагогічні умови їхнього ефективного впровадження. **Методи.** Для огляду наявних наукових напрацювань з тематики дослідження застосовано метод аналізу наукової літератури. Об'єднання результатів досліджень, практик і підходів із різних джерел здійснено шляхом синтезу, а їхнє стисле представлення забезпечено методом узагальненням. Систематизацію використано для структурування результатів дослідження. **Результати.** У дослідженні проаналізовано різні технологічні інструменти, серед яких онлайн-курси, мобільні застосунки та віртуальні освітні середовища, з огляду на їхню функціональність, дидактичну цінність та релевантність для професійної мовної підготовки. На основі аналізу освітніх практик у закладах вищої освіти України виявлено позитивний вплив технологічних інновацій на мотивацію, автономію та комунікативну гнучкість здобувачів вищої освіти. Встановлено, що впровадження цих інструментів є найбільш ефективним за умов педагогічної підтримки,



*методологічної цілісності, адаптації до індивідуальних потреб здобувачів та активної ролі викладача як фасилітатора. **Висновки.** Отже, інтеграція інноваційних технологій у мовну освіту є не самоціллю, а засобом для глибокого, практико-орієнтованого опанування мови як інструмента професійної комунікації. Такий підхід сприяє формуванню конкурентоспроможних фахівців, здатних до ефективного спілкування в сучасному багатомовному та диджиталізованому професійному середовищі. **Ключові слова:** компетентісний підхід, інтерактивні методи навчання, освітнє середовище, сучасні методики викладання.*

**The use of innovative educational technologies for the development of
professional language competence of higher education students**

Nataliia Didenko,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of
Foreign Languages, Faculty of Accounting and Statistics, National Academy of
Accounting, Statistics and Auditing, Kyiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0001-5337-643X>

Maryna Goriunova,

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Head of the Department
of Foreign Languages, Faculty of Accounting and Statistics, National Academy of
Accounting, Statistics and Auditing, Kyiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-8986-9225>



Svitlana Pohorila,

PhD in Education, Associate Professor, Associate Professor of the Department of
Philology, Pedagogy and Teaching Methods, Faculty of Social Sciences and
Humanities, Bila Tserkva National Agrarian University, Bila Tserkva, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-9202-0994>

Abstract. *The active development of digital technologies and the transformation of the modern educational space have significantly influenced approaches to the formation of professional language competence in higher education students. In the context of global integration and the intensification of professional communication, the ability to use language effectively in a professional environment is becoming one of the key competencies of a future specialist. The relevance of this study is determined by the need to find pedagogical tools that not only support language learning but also ensure its integration with professional tasks and contexts. Innovative educational technologies offer considerable opportunities for the individualization of the educational process, the stimulation of cognitive activity, and the development of stable communicative skills necessary for successful professional performance. **The aim** of the article is to analyze the potential of using innovative educational technologies for the development of professional language competence in higher education students and to outline the pedagogical conditions that ensure the effectiveness of their implementation. **Methods:** analysis of scientific literature – to review existing scholarly work on the research topic; synthesis – to combine research findings, practices, and approaches from various sources; generalization – to concisely present the processed information; systematization – to structure the research results. **Results.** The study examines various technological tools, including online courses, mobile applications, and virtual learning*



*environments, in terms of their functionality, didactic value, and relevance for professional language training. Based on an analysis of educational practices in Ukrainian institutions of higher education, the study reveals the positive impact of technological innovations on students' motivation, autonomy, and communicative flexibility. It has been established that the implementation of these tools is most effective when supported by pedagogical guidance, methodological coherence, adaptation to individual student needs, and the active role of the teacher as a facilitator. **Conclusions.** Thus, the integration of innovative technologies into language education is not an end in itself but a means of ensuring deeper, professionally and practically oriented mastery of language as a tool of professional communication. This approach contributes to the formation of competitive professionals capable of effective communication in a modern, multilingual, and digitalized professional environment.*

Keywords: *competence-based approach, interactive learning methods, educational environment, modern teaching techniques*

Постановка проблеми. Стрімка цифрова трансформація суспільства та розширення міжнародного співробітництва в різних професійних сферах значно підвищують вимоги до рівня мовної компетентності фахівців. У цьому контексті формування професійних мовних навичок стає важливим елементом підготовки здобувачів вищої освіти, оскільки забезпечує їхню готовність до ефективної комунікації в професійних середовищах, участі в академічному та діловому дискурсі, адаптації до викликів сучасного ринку праці, особливо в контексті інтеграції української освіти у європейський простір [1]. Традиційні методи викладання мови, орієнтовані переважно на відтворення знань, вже не відповідають потребам покоління здобувачів вищої освіти, що живе в



цифровому інформаційному середовищі й потребує динамічного, практично орієнтованого та особистісно значущого освітнього досвіду. З огляду на це інтеграція інноваційних освітніх технологій у систему мовної підготовки закладів вищої освіти стає не лише дидактичною необхідністю, а й стратегічним напрямом підвищення якості професійної освіти.

Актуальність цієї теми полягає в зростанні попиту на освітні рішення, що забезпечують ефективний розвиток мовної компетенції в тісному зв'язку з професійним контентом. Інноваційні технології, такі як онлайн-платформи, моделі змішаного навчання, віртуальні симуляції, мобільні застосунки та інструменти на основі штучного інтелекту значно розширюють можливості для створення інтерактивного та персоналізованого освітнього середовища. Однак їхнє впровадження потребує не лише технічної підтримки, а й педагогічно обґрунтованої організації з урахуванням пізнавальних та професійних потреб здобувачів вищої освіти. Сучасний стан вищої освіти в Україні свідчить про стійку тенденцію до диджиталізації, проте ефективність застосування технологічних засобів у мовній підготовці залишається нерівномірною через відсутність єдиної методологічної бази та недостатню педагогічну адаптацію до сучасних реалій [2]. Це передбачає необхідність ґрунтовного наукового осмислення потенціалу, умов та обмежень застосування інноваційних технологій у процесі формування професійної мовної компетентності та зумовлює потребу в розробці практичних моделей їхньої інтеграції в освітній процес закладів вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні наукові дослідження свідчать про зростання інтересу до проблеми впровадження інноваційних освітніх технологій у процес професійної мовної підготовки здобувачів вищої освіти. У статті В. Коваля та К. Маслюк [3] проаналізовано особливості



застосування сучасних цифрових інструментів у фаховій підготовці майбутніх учителів української мови та літератури. Науковці наголошують на необхідності активізації мовленнєвої діяльності здобувачів вищої освіти через інтерактивні методи та хмарні сервіси, що сприяє формуванню професійної мовної компетентності. Ю. Прищупа [4] досліджує трансформаційні процеси мовної підготовки в технічних закладах вищої освіти, підкреслюючи важливість адаптації мовного навчання до галузевих особливостей фахової комунікації та застосування інноваційних підходів у цьому контексті.

А. Коваленко [5] аналізує специфіку дистанційного вивчення іноземної мови в умовах пандемії, акцентуючи на змінах у формах і методах викладання, зокрема на актуальності асинхронного навчання, мобільних платформ і зворотного зв'язку як чинників ефективності освіти. У статті Н. Христич і Н. Борисової [6] порушено проблему вибору між традиційними та інноваційними підходами в підготовці майбутніх учителів англійської мови. Авторки підкреслюють необхідність поєднання цифрових технологій із методологічною цілісністю освітнього процесу. В. Четверик [7] звертає увагу на перспективи застосування ресурсів зі штучним інтелектом у навчанні іноземних мов, окреслюючи потенціал адаптивних платформ і мовних чат-ботів як інструментів персоналізованого навчання. Дослідження Л. Матвієнко [8] присвячене впровадженню інноваційних педагогічних технологій для поглиблення лінгвістичної компетентності у вищій школі з акцентом на необхідність поєднання когнітивно орієнтованих та інтерактивних методик у мовній підготовці.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість наукових праць, присвячених питанням упровадження інноваційних технологій у вищу освіту, недостатньо уваги приділено



інтеграції цих технологій у процес формування професійної мовної компетентності. Більшість досліджень зосереджено на загальних аспектах цифровізації освіти або на розвитку загальномовних навичок, залишаючи поза увагою специфіку професійно орієнтованого мовного навчання. У цій статті розглянуто функціональні можливості окремих освітніх технологій у контексті фахової підготовки, а також педагогічні умови, що забезпечують їхнє ефективне застосування. Особливий акцент зроблено на ролі викладача як фасилітатора інноваційного освітнього процесу.

Формулювання цілей статті. Мета статті – проаналізувати можливості застосування інноваційних освітніх технологій для розвитку професійної мовної компетентності здобувачів вищої освіти та окреслити педагогічні умови, що забезпечують ефективність їхнього впровадження.

Відповідно до мети, перед нами було поставлено такі завдання: уточнити сутність поняття професійної мовленнєвої компетентності в контексті сучасної вищої освіти; схарактеризувати основні види інноваційних освітніх технологій, що застосовуються в мовленнєвій підготовці; визначити педагогічні умови, що сприяють ефективному розвитку професійної мовленнєвої компетентності здобувачів; обґрунтувати перспективи подальшого вдосконалення мовної підготовки на основі інноваційного підходу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Професійна мовна компетентність посідає важливе місце в процесі підготовки здобувачів вищої освіти, оскільки забезпечує успішну професійну діяльність майбутнього фахівця в обраній галузі. Сучасна освітня модель визначає професійну мовну компетентність не просто як знання мови, а як здатність ефективно використовувати її в професійному спілкуванні, науковій діяльності та при



вирішенні практичних завдань. Ця компетентність інтегрує мовні знання, комунікативні навички та вміння застосовувати їх у контексті професійних завдань.

Під професійною мовною компетентністю розуміють інтегративну якість особистості, що відображає готовність і здатність адекватно й доцільно застосовувати мовні засоби в різних формах і ситуаціях професійного спілкування [9, с. 48–49]. Вона передбачає не лише високий рівень володіння державною та іноземною мовами, а й уміння оперувати професійною термінологією, розуміти та створювати спеціалізовані тексти, вести ділове листування, брати участь в усній та письмовій комунікації в межах конкретного професійного контексту. Також забезпечує здатність здобувача вищої освіти висловлювати професійні думки, аргументувати, переконувати, обмінюватися інформацією відповідно до комунікативних норм певної професії.

До структури професійної мовної компетенції належать низка взаємопов'язаних компонентів: лінгвістичний, комунікативний, соціокультурний, стратегічний та прагматичний. Лінгвістичний компонент передбачає знання граматики, лексики та фонетики мови; комунікативний – уміння підтримувати діалог, створювати монологічні висловлювання, розуміти різні типи текстів. Соціокультурний аспект відображає знання культурних та етичних норм спілкування, актуальних для професійної сфери. Стратегічний відповідає за вміння обирати відповідні комунікативні стратегії в різних ситуаціях. Прагматичний передбачає цілеспрямоване використання мови для досягнення конкретних професійних цілей. Ці компоненти активно взаємодіють і проявляються в когнітивній, операційній та ціннісній сферах особистості.



Основними функціями професійної мовної компетенції є комунікативна, когнітивна та інструментальна. Комунікативна функція забезпечує ефективну взаємодію в професійному середовищі. Когнітивна сприяє осмисленню, обробці та продукуванню професійної інформації. Інструментальна дає можливість виконувати професійні завдання, що потребують використання мовних засобів, зокрема складання документації, звітів, підготовка наукових публікацій або проведення презентацій. Таким чином, професійна мовна компетентність виступає як умовою, так і результатом професійного розвитку [10, с. 190–191].

У контексті розвитку національного освітнього простору вимоги до професійної мовної підготовки здобувачів вищої освіти визначаються державними освітніми стандартами, галузевими рамками кваліфікацій, а також специфікою професійних галузей. Професійна мовна підготовка спрямована на формування цілісної комунікативної компетенції, що відповідає рівню вищої освіти та вимогам ринку праці. Вона передбачає опанування української мови як засобу професійної діяльності, розвиток навичок володіння іноземною мовою в межах міжнародного спілкування, набуття професійно орієнтованого мовного стилю. Особливий акцент робиться на вмінні оперувати фаховою термінологією, розуміти спеціалізовані тексти різних жанрів і стилів, здійснювати усне та письмове спілкування в різних контекстах.

Реалізація професійної мовної підготовки забезпечується міждисциплінарними підходами та інтегративними технологіями, що поєднують мовний, фаховий та педагогічний складники. Сучасні освітні практики передбачають активні методи навчання, такі як дискусії, кейс-стаді, ділові ігри, проєктну діяльність, що сприяють розвитку навичок професійного



мовлення в реальних або змодельованих професійних ситуаціях. Дедалі активніше застосовуються цифрові освітні платформи та мультимедійні ресурси, які дають можливість здобувачам вищої освіти перебувати в автентичному мовному середовищі та розвивати гнучкість професійної комунікації.

У сучасному освітньому просторі формування професійної мовної компетентності все більше залежить від використання інноваційних освітніх технологій, які розширюють можливості набуття, застосування та поглиблення знань у професійно орієнтованому спілкуванні. Розвиток цифрових інструментів і педагогічних моделей, що ґрунтуються на принципах інтерактивності, персоналізації та гнучкості, сприяє трансформації традиційних підходів до мовної підготовки. У цьому контексті інноваційні освітні технології, такі як онлайн-курси, змішане навчання, мобільні застосунки, середовища віртуальної та доповненої реальності, адаптивні освітні платформи відіграють важливу роль у підвищенні ефективності професійної освіти [11].

Онлайн-курси передбачають структурований, асинхронний або синхронний формат навчання, який дає змогу здобувачам вищої освіти опрацьовувати навчальний контент у зручному для них темпі. Ці курси зазвичай містять відеолекції, інтерактивні тести, дискусійні форуми та завдання, що імітують реальну професійну комунікацію. Масові відкриті онлайн-курси (МВОК), особливо створені на таких платформах, як Coursera, edX та Prometheus, надають доступ до високоякісних навчальних матеріалів різними мовами, що дає можливість набути конкретних мовних компетенцій, необхідних у певних галузях, таких як медицина, право чи інженерія. Особливу ефективність у мовній освіті показало змішане навчання,



поєднуючи очне викладання з цифровим, що уможливорює застосування здобувачами вищої освіти теоретичних знань на практиці, зокрема при виконанні інтерактивних завдань, зберігаючи при цьому прямий контакт із викладачами для зворотного зв'язку та комунікативної практики. Мобільні застосунки, зокрема Duolingo, Memrise, Babbel і Quizlet, реалізують концепцію мікронавчання, що забезпечує щоденну практику розширення лексичного запасу, опанування граматичних структур і розвитку навичок аудіювання попри просторово-часові обмеження. Ці інструменти сприяють формуванню професійних мовних навичок завдяки гейміфікації та методам дистанційного повторення [12].

Віртуальні освітні середовища та симуляційні платформи забезпечують ефект імерсивності, відтворюючи контексти професійного спілкування, даючи можливість здобувачам взаємодіяти з авторами, імітувати ділові зустрічі, переговори чи консультації з клієнтами. Такі інструменти, як віртуальні класи, застосунки доповненої реальності та 3D-симулятори робочих місць, сприяють інтеграції вивчення мови з професійними рольовими іграми, що покращує здатність здобувачів застосовувати лінгвістичні знання в спеціалізованому середовищі. Технології адаптивного навчання, що підтримуються штучним інтелектом, коригують складність і спрямованість завдань відповідно до індивідуального прогресу та потреб здобувачів вищої освіти, таким чином персоналізуючи освітню траєкторію та забезпечуючи цілеспрямований розвиток професійної мовної компетентності.

В Україні інтеграція інноваційних технологій у професійну підготовку здобувачів вищої освіти поступово стає нормативною практикою. Мовна підготовка збагачується завдяки цифровому моделюванню професійних ситуацій, спільним онлайн-проектам, цифровому сторітелінгу та



застосуванню інструментів корпусної лінгвістики для аналізу професійного дискурсу. Реалізація державних освітніх ініціатив, таких як програма «Цифровий університет» та участь у проєктах Erasmus+, сприяють інституціоналізації інноваційних практик та інтернаціоналізації мовної підготовки [12–13].

Застосування інформаційних технологій в освітньому процесі має низку переваг, серед яких підвищення мотивації та самостійності здобувачів вищої освіти, персоналізація освітньої траєкторії, розширення доступу до автентичних матеріалів, можливість відстеження академічного прогресу в режимі реального часу. Водночас спостерігаються й певні обмеження. Серед них – недостатня технічна інфраструктура в деяких закладах, дефіцит цифрової грамотності серед викладацького складу, виклики, пов'язані з дотриманням академічної доброчесності в онлайн-середовищі, а також ризик зменшення безпосереднього міжособистісного спілкування, яке є надзвичайно важливим для формування комунікативних навичок.

Попри ці виклики, потенціал для подальшого розвитку інноваційних освітніх технологій у контексті професійної мовної підготовки залишається значним. Подальший розвиток технологій – це інтеграція штучного інтелекту, обробка природної мови та адаптивних систем, здатних аналізувати мовлення та надавати миттєвий зворотний зв'язок. Не менш важливим є також розроблення професійних мовних тренажерів із функцією розпізнавання голосу, багатомовних віртуальних асистентів та платформ для міжкультурної комунікації, які б давали здобувачам вищої освіти можливість зануритися в глобальні професійні контексти та розвинути гнучкість мовної поведінки.



У табл. 1 представлено загальний огляд сучасних інноваційних технологій, що використовуються для розвитку професійної мовної компетентності в закладах вищої освіти України.

Ефективне впровадження інноваційних технологій у мовну підготовку потребує не лише технічного забезпечення освітніх середовищ, але й створення відповідних педагогічних умов для забезпечення цілеспрямованої та усвідомленої інтеграції цих інструментів в освітній процес. У сучасній освітній парадигмі, де акцент зміщується з передачі готових знань на формування компетентностей та активізацію пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти, педагогічний супровід стає необхідним елементом інновацій. Інформаційні технології самі по собі не гарантують розвитку професійної мовної компетенції, якщо їх не інтегровано в ретельно розроблену педагогічну стратегію, яка враховує психологічні, дидактичні та комунікативні аспекти вивчення мови.

Таблиця 1

Характеристика сучасних інноваційних технологій, що застосовуються для розвитку професійної мовної компетентності

Тип технології	Приклади	Освітні функції	Переваги	Обмеження
Онлайн-курси	Coursera, Prometheus, edX	Доступ до структурованої мовної підготовки та професійної термінології	Гнучкість, різноманітність, міжнародна сертифікація	Відсутність персоналізації, обмежена усна практика
Змішане навчання	Moodle та аудиторні заняття	Інтеграція теорії та практики	Баланс взаємодії та автономії	Потребує координації та цифрової інфраструктури
Мобільні застосунки	Duolingo, Quizlet, Memrise	Тренування лексики, граматики, вимови	Доступність, гейміфікація,	Обмежена глибина, загальний, а не



			щоденне залучення	професійний фокус
Віртуальні середовища	Віртуальні лабораторії, AR/VR платформи	Моделювання ситуацій професійного спілкування	Імерсивний досвід, реалістичні контексти	Висока вартість, технічна складність
Адаптивні освітні платформи	Smart Sparrow, Knewton, Lingvist	Персоналізована мовна траєкторія та зворотний зв'язок	Цільовий розвиток компетенцій	Потребує розширеної аналітики та інтеграції ШІ

Джерело: [11–13]

Основною педагогічною умовою успішного застосування технологічних інструментів студентами є постійна підтримка викладача, спрямована на подолання проблем, надання зворотного зв'язку, спонукання до рефлексії та формування позитивного ставлення до вивчення мови. Педагогічна підтримка охоплює не лише технічне керівництво, але й створення емоційно комфортного середовища, у якому здобувач вищої освіти відчувається впевнено та має мотивацію до опанування нових форматів навчання. В умовах технологічного різноманіття здобувач освіти може відчувати пригнічення або невпевненість, особливо на початковому етапі. З огляду на це, завдання викладача полягає в наданні покрокового керівництва, пропонуванні змістовних завдань та забезпеченні кожного здобувача освіти доступом до відповідних ресурсів, враховуючи його індивідуальний темп та стиль навчання [14].

Не менш важливою є адаптація інноваційних технологій до рівня підготовки здобувачів вищої освіти. Упровадженню будь-якого цифрового інструменту чи педагогічної моделі повинно передувати діагностичне оцінювання рівня володіння мовою, цифрової грамотності та когнітивної готовності здобувачів вищої освіти до роботи з новими форматами. Такий підхід спонукає до розроблення диференційованих завдань та персоналізації



освітніх траєкторій, що сприяє уникненню фрустрації або демотивації, спричиненої неадекватним рівнем складності. Принцип поступовості – від базових цифрових вправ до складних комунікативних завдань у віртуальному або мультимедійному середовищі – забезпечує природне впровадження технологій у процес вивчення мови. Адаптація змісту також передбачає врахування професійної орієнтації здобувачів вищої освіти, відбір релевантних матеріалів та моделювання ситуацій, що відображають реальну комунікацію в їхній майбутній галузі діяльності.

У контексті інноваційних технологій роль педагога зазнає якісної трансформації. Викладач перестає бути просто транслятором знань, а стає фасилітатором освітнього процесу, наставником, який створює умови для автономного опанування мови та підтримує здобувачів у конструюванні власного мовного досвіду. У ролі фасилітатора викладач організовує взаємодію в цифровому середовищі, мотивує здобувачів вищої освіти до співпраці, розвиває критичне мислення через аналіз автентичних матеріалів, орієнтує їх у роботі з великими обсягами інформації. Ця роль потребує опанування нових педагогічних підходів, таких як навчання, орієнтоване на завдання; перевернутий клас; проблемно орієнтоване навчання; застосування цифрового сторітелінгу та проєктної діяльності, які інтегрують вивчення мови із творчим та інтелектуальним розвитком [15, с. 137].

Організаційні та методичні аспекти впровадження також відіграють важливу роль у забезпеченні системного та ефективного застосування технологій. З організаційного погляду необхідно створити єдиний цифровий освітній простір, у якому всі елементи – освітні платформи, канали комунікації, інструменти оцінювання – взаємопов'язані та доступні як для здобувачів освіти, так і для викладачів. Розклад занять має передбачати як



синхронну, так і асинхронну взаємодію, збалансовано поєднуючи очні сесії з віртуальними модулями. На методичному рівні необхідно акцентувати на розробці освітніх сценаріїв, що передбачають активну взаємодію здобувачів вищої освіти з контентом, налагоджують співпрацю з однолітками та сприяють рефлексії. Навчальні матеріали мають бути модульними, мультимодальними та інтерактивними, забезпечувати миттєвий зворотний зв'язок та можливість самооцінки. Процес інтеграції технологій повинен також передбачати безперервну методичну підготовку викладачів, що забезпечить їхню здатність ефективно розробляти цифрові освітні середовища та керувати ними.

У табл. 2 схарактеризовано основні педагогічні умови, що сприяють успішному впровадженню інноваційних технологій у мовну підготовку.

Таблиця 2

Характеристика педагогічних умов, що сприяють упровадженню інноваційних технологій у мовну підготовку

Педагогічна умова	Зміст та характеристика	Очікуваний ефект
Педагогічна підтримка та зворотний зв'язок	Постійне наставництво, роз'яснення завдань, заохочення, персоналізовані рекомендації	Зниження тривожності, підвищення мотивації та освітньої автономії
Адаптація до рівня підготовки здобувачів вищої освіти	Діагностика, диференціація, підбір завдань відповідно до мовної та когнітивної готовності	Запобігання перевантаженню, активізація індивідуальних стратегій навчання
Викладач як фасилітатор	Організація взаємодії, підтримка автономії, застосування активних методів навчання	Розвиток метакогнітивних навичок та комунікативної ініціативи
Методичне проєктування навчання	Інтеграція цифрових інструментів в освітні сценарії, урізноманітнення форматів і жанрів	Поглиблення мовної та професійної компетенції



Організаційна інтеграція технологій	Цифрова інфраструктура, доступ до ресурсів, синхронізація форматів	Забезпечення безперервності та інклюзивності освітнього процесу
-------------------------------------	--	---

Джерело: [14–16]

Отже, успішне впровадження інноваційних освітніх технологій у мовну підготовку залежить не лише від наявності інструментарію, а насамперед від створення педагогічних умов, які роблять їхнє застосування осмисленим, систематичним і особистісно цінним для здобувачів вищої освіти.

Висновки. У процесі дослідження було встановлено, що професійна мовна компетентність здобувачів вищої освіти є інтегрованим компонентом навчання, який поєднує мовні, комунікативні, професійні та соціокультурні вміння, необхідні для ефективної фахової діяльності в умовах цифрової трансформації суспільства. Її формування потребує впровадження інноваційних освітніх технологій, що дають змогу поєднати вивчення мови з реаліями майбутньої професійної діяльності, активізують пізнавальну діяльність здобувачів освіти, сприяють розвитку автономності, критичного мислення й адаптивності до змін професійного середовища. До таких технологій належать змішане навчання, мобільні застосунки, віртуальні платформи, інтерактивні онлайн-курси, що спонукають моделювати різноманітні комунікативні ситуації та формувати стійкі мовленнєві навички в умовах, наближених до професійної практики.

Ефективність застосування інноваційних освітніх технологій у мовній підготовці здобувачів значною мірою залежить від наявності відповідних педагогічних умов, серед яких основними є методологічна цілісність освітнього процесу, підтримка викладача, урахування індивідуальних потреб здобувачів вищої освіти та створення мотиваційно насиченого освітнього



середовища. Такий підхід сприяє не лише якісному опануванню мовного матеріалу, але й формуванню готовності до професійної комунікації в умовах багатомовного та технологічно насиченого середовища. Перспективи подальших наукових досліджень вбачаються в розробленні моделей інтеграції інноваційних технологій у зміст мовної освіти з урахуванням специфіки різних галузей знань.

Список використаних джерел

1. Мельниченко С. Г. Дослідження сучасного стану, проблем та перспектив впровадження цілей сталого розвитку в освітній процес в Україні. *Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції*: матеріали III всеукр. наук.-метод. конф. з міжнар. участю (м. Суми, 18 червня 2022 р.). Суми: Сумський державний університет, 2022. С. 143–146.
2. Юмачікова О. Інноваційні методи розвитку лексичної компетенції як однієї з основ культури професійного мовлення здобувачів аграрної вищої освіти. *Молодь і ринок*. 2024. № 7-8 (227-228). С. 115-120. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.308747>.
3. Коваль В., Маслюк К. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури з використанням інноваційних освітніх технологій. *Молодь і ринок*. 2024. № 6 (226). 2024. № 18-25. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.307757>.
4. Прищупа Ю. Трансформація мовної підготовки в закладах вищої технічної освіти. *Proceedings of the National Aviation University. Series: Pedagogy, Psychology*. 2023. № 23. С. 89-95. DOI: <https://doi.org/10.18372/2411-264X.23.18177>.



5. Коваленко А. Дистанційне навчання іноземної мови за умов пандемії: специфіка форм і методів роботи. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. № 35 (3). С. 250-255. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/35-3-37>.
6. Христич Н., Борисова Н. Проблема вибору традиційних та інноваційних технологій навчання у процесі підготовки майбутніх учителів англійської мови. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія: Філологія*. 2022. № 13 (81). С. 198-201. DOI: 10.25264/2519-2558-2022-13(81)-198-201.
7. Четверик В. Ресурси зі штучним інтелектом у навчанні іноземним мовам: огляд можливостей та перспектив використання. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2024. № 72. С. 205-219. DOI: 10.31652/2412-1142-2024-72-205-219.
8. Матвієнко Л. Залучення інноваційних педагогічних технологій для поглиблення лінгвістичної компетентності у вищому навчальному закладі. *Українська професійна освіта*. 2023. № 13. С. 95-103. DOI: <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2023.13.289944>.
9. Мірошніченко О. Формування професійної мовленнєвої компетентності майбутнього вчителя початкової школи. *Освітньо-науковий простір*. 2022. № 2 (1). С. 45-54. DOI: [https://doi.org/10.31392/ONP.2786-6890.2\(1\).2022.04](https://doi.org/10.31392/ONP.2786-6890.2(1).2022.04).
10. Аксьонова Д. Я., Кулінка Ю. Теоретичний аспект формування мовної та мовленнєвої компетентностей фахівців сфери обслуговування. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. 2021. № 16. С. 184-194. DOI: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.16.2021.246625>.



11. Варга Н. І., Войтенко Г. М., Тимчук І. М. Формування мовної компетентності здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання. *Академічні візії*. 2025. № 42. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1767> (дата звернення: 08.02.2025).
12. Hurskaya V. Virtual environments as a means of enhancing the efficiency of English language teaching for learners. *Академічні візії*. 2022. № 13. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1507> (дата звернення: 08.02.2025).
13. Козак Н. Д., Рудинський О. В., Козак Д. О. Особливості організації навчального процесу на факультеті перепідготовки та підвищення кваліфікації Української військово-медичної академії в умовах воєнного стану. *Сучасні аспекти військової медицини*. 2023. Вип. 30 (1). С. 38-47. DOI: <https://doi.org/10.3275/2310-4910-2023-30-1-03>.
14. Фридрих І. І. Методика викладання англійської мови в умовах дистанційного навчання. *Академічні візії*. 2023. № 16. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/226> (дата звернення: 08.02.2025).
15. Войталюк С. В. Педагогічні умови формування іншомовної компетентності майбутніх філологів-полоністів. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2024. № 216. С. 134-141. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-216-134-141>.
16. Краснопьяоров П. В., Воронюк В. І., Вишатицька І. Р. Аналіз ефективності сучасних методик викладання іноземних мов в українських закладах вищої освіти. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 14. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14586866>.